

Flora en fauna quickscan Ruitenbeekweg te Lunteren

Rapportnr.
Auteur
Opdrachtgever
Contactpersoon
Datum uitgave

2014-N21
Sander D. Elzerman
AVO Lunteren bv
Dhr. P. Achterstraat
4 september 2014

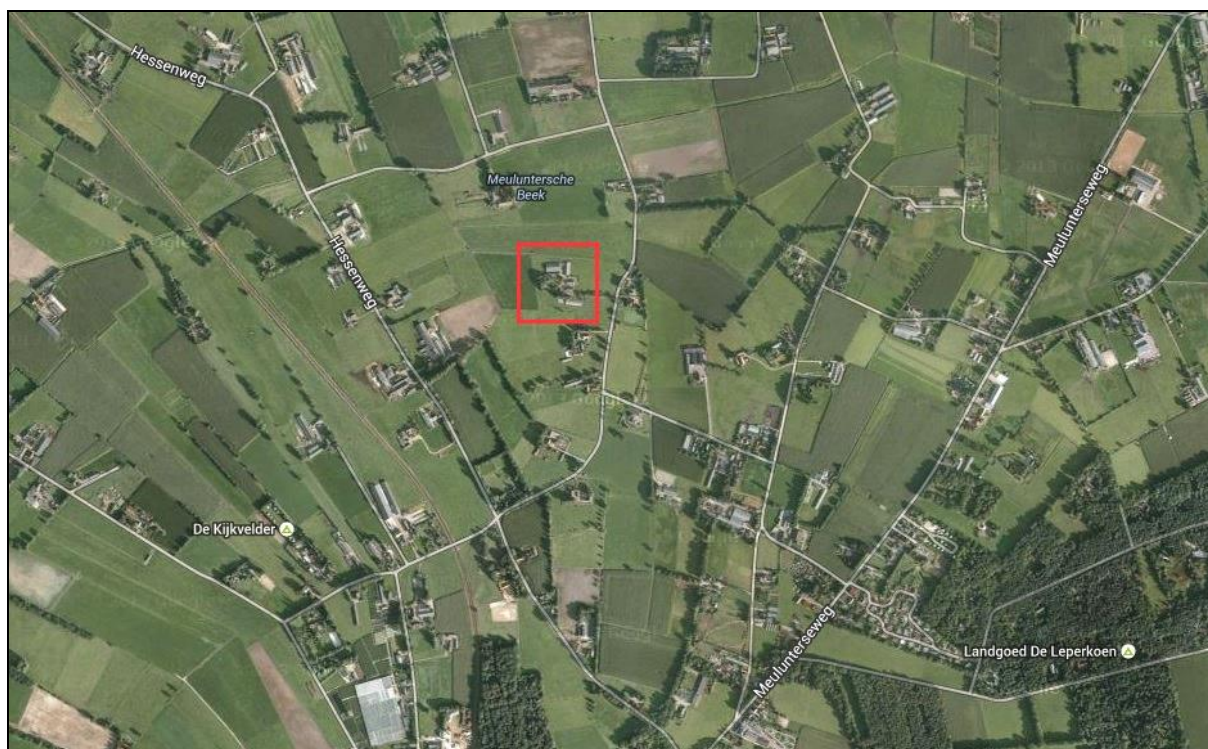

Flora en fauna quickscan Ruitenbeekweg te Lunteren

Aanleiding

In het kader van een bestemmingsplanwijziging in de gemeente Ede is een flora en fauna quickscan uitgevoerd. Een quickscan is een verkennend onderzoek naar beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Uit de quickscan moet blijken of vervolgonderzoek nodig is. De resultaten kunnen ook aanleiding geven tot de aanvraag van een ontheffing op de Flora- en faunawet.

De bestemmingsplanwijziging heeft betrekking op een perceel aan de Ruitenbeekweg 47-49 nabij Lunteren (Figuur 1). Er zijn plannen voor de nieuwbouw van vier vrijstaande woningen met bijgebouwen (garages). De bouw is in een landelijk stijl die aansluit bij de omgeving. Om dit mogelijk te maken wordt alle bestaande bebouwing gesloopt. De meeste bomen binnen het projectgebied blijven behouden. Het terrein omvat circa 3 hectaren en ligt te midden van een uitgestrekt agrarische gebied. Het aandeel verharding is in de toekomstige situatie vergelijkbaar met de huidige situatie (Figuur 12).

Figuur 1. Ligging van het projectgebied aan de Ruitenbeekweg (rode kader) ten opzichte van de omgeving.

Methodiek

De flora en fauna quickscan bestaat uit een veldbezoek aangevuld met literatuurgegevens. Het projectgebied is bezocht op 23 augustus 2014. Tijdens het bezoek is het gehele terrein onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Voor soorten, die ten tijde van het bezoek niet goed onderzocht konden worden, is de geschiktheid van de locatie bepaald. Om een indruk te krijgen van de soorten, die op basis van de landelijke verspreiding, in het projectgebied kunnen voorkomen zijn verspreidingsatlassen/-kaarten en openbare bronnen met natuurgegevens geraadpleegd.

Het onderzoek richtte zich op de aanwezigheid of potentie van het gebied voor beschermde flora en fauna. De nadruk lag op de soorten waarvoor op basis van art. 75 van de Flora- en faunawet een ontheffing nodig is en soorten waarvan de vaste rust- of verblijfplaats jaarrond beschermd is (Ministerie van LNV, 2009). Het betreffen zgn. Tabel 2 en 3-soorten die vallen onder de zwaarste

beschermingsregimes (Ministerie van LNV, 2005). Wanneer werkzaamheden deze soorten (mogelijk) treffen dan is een ontheffing verplicht. Voor soorten opgenomen in Tabel 1 geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling wanneer men de Zorgplicht in acht neemt. De Zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) is een algemeen geldende fatsoenseis ten aanzien van de omgang met flora en fauna.

De weersomstandigheden waren voldoende gunstig om een gedegen indruk te krijgen van het gebied (gemiddeld: bewolgingsgraad 4/8, temp. 16°C graden, 3Bft zuidwestenwind). De (potentiële) functionaliteit van het projectgebied is voor alle beschermde soortgroepen tijdens het veldbezoek beoordeeld.

Wet- en regelgeving

Dit onderzoek richt zich op de beschermde soorten uit de Flora- en faunawet. In beginsel zijn alle in Nederland in het wild levende dieren en planten beschermd. De bescherming wordt vormgegeven door verbodsbepalingen en een Algemene Zorgplicht.

Voor bepaalde soorten geldt een vrijstellingsregeling. Uitgangspunt hierbij is dat de werkzaamheden geen afbreuk mogen doen aan de duurzame instandhouding van planten- of dierenpopulaties. Voor soorten die in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn (Tabel 3) worden genoemd en voor de per Algemene Maatregel van Bestuur (Vrijstellingenbesluit) aangewezen zeldzame en bedreigde soorten (Tabel 3) gelden daarnaast verzwaarde eisen.

De aanvragen voor een ontheffing op de Flora- en faunawet worden ingediend en beoordeeld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken (Ministerie van EZ). Wanneer de wetgeving van de Flora- en faunawet overtreden wordt dan kan een handhaver het werk stilleggen, de activiteiten verbieden, beëindigen en/of een proces-verbaal opmaken. Een overtreding op de Flora- en faunawet wordt gezien als een economisch delict. Het Openbaar Ministerie zal in het geval van een overtreding uiteindelijk het vonnis uitspreken.

Algemene Zorgplicht (Art. 2)

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en niet van individuele dieren. Echter, de intrinsieke waarde van elk individueel dier en plant wordt wel erkend. Mensen mogen hier dus niet onzorgvuldig mee omgaan. Vanuit deze gedachte is de Zorgplicht opgesteld:

- *Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving;*
- *De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten, nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.*

De Zorgplicht is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Ontheffing, Soortenstandaard en Ecologisch Werkprotocol

Wanneer een beschermde plant of dier getroffen dreigt te worden door de werkzaamheden dan moeten maatregelen genomen worden om dit te voorkomen. Mitigerende maatregelen worden getroffen voordat de werkzaamheden uitgevoerd gaan worden. Op deze manier biedt het de mogelijkheid aan beschermde soorten om uit te wijken wanneer de werkzaamheden van start gaan. Compensatie gebeurt daarentegen achteraf. Als het project op zijn einde loopt of afgerond is worden nieuwe mogelijkheden geboden aan de beschermde soort om zich opnieuw te kunnen vestigen. Gedacht kan worden aan het inmetelen van Gierzwaluw dakpannen bij een nieuwbouwproject. Voor een aantal soorten worden vaak ontheffingen aangevraagd. Het ministerie heeft voor deze soorten 'Soortenstandaarden' ontwikkeld. In deze Soortenstandaarden staan de ecologische aspecten van de betreffende soort en richtlijnen voor degelijk onderzoek. Daarbij wordt een set van standaard mitigerende en compenserende maatregelen beschreven. Een deskundig ecooloog kan beoordelen op welke wijze de maatregelen toegepast kunnen worden bij de specifieke situatie. Welke maatregelen getroffen moeten worden bij het project worden vastgelegd in een Ecologisch Werkprotocol. Dit

werkprotocol geeft praktische richtlijnen voor de uitvoering van de maatregelen. Het ecologisch werkprotocol is aanwezig op de plaats van uitvoering en bekend bij alle betrokken partijen.

Verbodsbepalingen

De bescherming van planten en dieren is gebaseerd op het 'Nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen, dat in principe werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen geen negatief effect mogen hebben op beschermde flora en fauna, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen. Wanneer de activiteiten geen negatief effect hebben op de flora en fauna dan is er geen ontheffing nodig. In veel gevallen is dat echter moeilijk vooraf te bepalen. Daarom is het raadzaam om vooraf het voorkomen van beschermde soorten in kaart te laten brengen. Hiermee wordt niet alleen het voorkomen van een soort binnen het projectgebied bepaald, maar ook de mate van aanwezigheid en daarmee het effect van de activiteiten. De volgende verbodsbepalingen zijn in dit kader van belang:

Artikel	Verbodsbepaling
8	het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
11	het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Een aantal soorten flora en fauna kent een zwaarder beschermingsregime (Ministerie van LNV, 2005). Deze soorten zijn opgenomen in drie tabellen. Het is mogelijk om voor deze soorten een ontheffing aan te vragen. Of een ontheffing aangevraagd moet worden hangt af van de zeldzaamheid van de soort en impact van de werkzaamheden.

In **Tabel 1** staan de soorten met het lichtste beschermingsregime. Voor soorten die opgenomen zijn in deze tabel geldt een algemene vrijstelling of ontheffing met lichte toetsing. De vrijstelling geldt voor de volgende werkzaamheden:

- Bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw);
- Bestendig gebruik;
- Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Vallen de activiteiten onder één van deze noemers dan is de vrijstellingsregeling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet van toepassing. Als geen sprake is van dit type werkzaamheden dan is toch een ontheffingsaanvraag nodig. De Algemene Zorgplicht blijft in alle gevallen wel van kracht.

Bij **Tabel 2** is sprake van een zwaarder beschermingsregime. Hier dient voor de werkzaamheden, zoals die genoemd zijn bij Tabel 1, te worden gewerkt volgens een Gedragscode. De door het ministerie goedgekeurde gedragscodes hebben een landelijke dekking, maar zijn alleen van toepassing binnen een bepaalde sector, zoals de Waterschappen, gemeentewerken of Bouwsector. Op de website van het ministerie staat een overzicht van de goedgekeurde gedragscodes. De maatregelen uit een gedragscode worden op de specifieke situatie aangepast in de vorm van een Ecologisch Werkprotocol. Alleen indien volgens de gedragscode of een ecologisch werkprotocol gewerkt wordt is een ontheffing niet nodig. Bij alle overige activiteiten moet een ontheffing worden aangevraagd die bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland een lichte toets krijgt.

Het zwaarste beschermingsregime kent **Tabel 3**. In deze tabel staan soorten die op Europees niveau onder druk staan. Het zijn soorten, die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in Bijlage 1

van de Algemene Maatregel van Bestuur. Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen en werkzaamheden is het verplicht een ontheffing aan te vragen. Een gedragscode volstaat hier in de meeste gevallen niet.

Vogels

In de bovengenoemde tabellen zijn vogels niet opgenomen. Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten worden in beginsel gelijkwaardig beschermd. Het is in het algemeen verboden om vogels te doden, te verontrusten, hun nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen te verstoren. Indien de werkzaamheden vallen onder in Tabel 1 genoemde activiteiten dan kan worden volstaan met een goedgekeurde gedragscode. Voor alle overige activiteiten dient een ontheffing aangevraagd te worden. In de praktijk gaat het met name om werkzaamheden gedurende het broedseizoen. Buiten het broedseizoen zullen de meeste activiteiten minder problemen geven. Uitzondering hierop vormt een selectie aan vogelsoorten die jaarronde bescherming genieten (Ministerie van LNV, 2009). De nesten van deze soorten mogen ook buiten het broedseizoen niet verstoord worden. De jaarrond beschermde vogelsoorten zijn ingedeeld in vijf categorieën. Voor de soorten uit de vijfde categorie geldt alleen onder specifieke omstandigheden een ontheffingsplicht.

Voortplantings-, vaste rust- en verblijfplaatsen

Naast de dieren zelf worden ook hun voortplantings-, vaste rust- en verblijfplaatsen beschermd. Onder een voortplantingsplaats wordt niet alleen een nest van een vogel of kolonieverblijf voor vleermuizen verstaan, maar ook de directe omgeving. Sommige faunasoorten zijn zeer kritisch wat betreft hun foerageerplek of slaapplek. Zij stellen specifieke eisen aan het leefmilieu en kunnen ook moeilijk overschakelen op een veranderde situatie. Indien werkzaamheden invloed hebben op vaste rust- en verblijfplaatsen dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Resultaten

Het projectgebied is beschreven aan de hand van de landschappelijke en ecologische kenmerken. Vervolgens zijn de aangetroffen en, indien van toepassing, de te verwachten soorten beschreven.

Figuur 2. Luchtfoto van het projectgebied aan de Ruitenbeekweg (GoogleMaps, 2014).

Beschrijving projectgebied

Het voormalige boerenerf is al enige jaren buiten bedrijf, maar sommige gebouwen worden nog wel gebruikt voor andere doeleinden. Rondom het boerenerf liggen graslandpercelen (Figuur 2). Centraal op het erf staan twee woonboerderijen. Beide boerderijen bestaan uit twee woonlagen met bakstenen muren en een zadeldak (met wolfseinden). Het ene dak is afgewerkt met golfplaten (Figuur 3), terwijl het andere dak is belegd met dakpannen. Ten noorden van de woonboerderijen staan twee grote schuren. De schuren werden ten tijde van het onderzoek gebruikt als caravanstalling. Het grootste deel van de tijd zijn de schuren geheel afgesloten. De schuren hebben beide golfplaten als dakbedekking. Eén schuur heeft stalen wanden. De andere opslagschuur is kleiner en opgebouwd uit enkelwandige bakstenen muren (Figuur 4). Naast de grote caravanstalling in de noordwesthoek van het terrein staat een oude veestal (Figuur 5). Dit gebouw heeft twee verdiepingen. Op de begane

grond stond vroeger het vee op stal met erboven een hooizolder. De circa twee meter hoge veestal is geheel gescheiden van de hooizolder door een houten plafond. Het gebouw is voorzien van kleine vierkante ramen in witte stenen muren. Op de begane grond zijn sommige ramen open, maar de hooizolder is niet toegankelijk via de ramen. Aan de achterzijde van het gebouw is een invlieggat voor een uil aanwezig.

De overige gebouwen in het zuidelijke deel van het boerenerf zijn kleiner van formaat. Het betreffen twee open stallingen voor agrarische machines/carports, een kleine kippenschuur en een opslagschuur van staalplaten.

Een groot deel van het boerenerf is verhard. Aan de westzijde is gazon met klein bosje aanwezig en bij de woonboerderijen is een kleine tuin (Figuur 6). De oprit vanaf de openbare weg naar het erf is voorzien van een eikenlaan. Er was binnen het projectgebied geen open water aanwezig. Het bosje en de veestal worden gescheiden door een droge greppel. De sloten langs de perceelgrenzen blijven behouden.

Figuur 3. De zuidelijke woonboerderij in het projectgebied.

Figuur 4. Ten noorden van de tweede woonboerderij staat een opslagschuur.

Figuur 5. De voormalige veestal en huidige caravanstalling.

Figuur 6. Overzicht vanaf de carport in de zuidwesthoek van het terrein.

Aangetroffen (beschermde) soorten

Vogels

Een deel van de Nederlandse broedvogels is jaarrond beschermd. Van deze selectie aan soorten worden enkele vaak aangetroffen in het agrarisch gebied. Met name Kerkuil *Tyto alba*, Steenuil *Athene noctua*, Huismus *Passer domesticus* en Gierzwaluw *Apus apus*. Deze soorten kunnen op basis van hun landelijke verspreiding allen in het projectgebied mogelijk voorkomen (SOVON, 2002). Tijdens het veldbezoek zijn de aanwezigheid van Kerk- en Steenuil waargenomen. Op de hooizolder van de veestal zijn tientallen braakballen vastgesteld. De vloer van de zolder kon vanuit

veiligheidsredenen niet betreden worden, maar was voldoende te overzien om dit vast te stellen. Aan de achterzijde lag bovendien een verse braakbal op de grond buiten het gebouw. Enkele (resten van) braakballen lagen nabij het invlieggat dat toegang biedt tot de hooizolder (Figuur 7). De grote hoeveelheid aan braakballen wijst op een intensief gebruik van het gebouw. Waarschijnlijk heeft er eerder dit jaar een broedgeval plaatsgevonden.

Bij de caravanstalling naast de veestal zijn ook braakballen gevonden. Deze konden worden toegeschreven aan een Steenuil. Ze waren gevuld met allerlei dekschildjes van insecten (Figuur 8). Ook hierbij is een verse braakbal gevonden die wijst op recent gebruik van het gebouw. Het nest bevond zich op een eigenaardige plek. De regengoot aan de buitenzijde bood de mogelijkheid om onder het golfplaten dak te kruipen (Figuur 10). De schuur is voorzien van een stalen frame. Tussen de golfplaten en een stalen pilaar is het nest gebouwd aan de binnenzijde van de wanden (Figuur 11). Het meeste nestmateriaal en ontlasting lag dan ook aan de binnenzijde van het gebouw. Onder de dakgoot werd op het gras ook een eischaal gevonden dat mogelijk toe te schrijven is aan deze soort. Bij het veldbezoek zijn geen Huismussen aangetroffen in het projectgebied. Het kon echter niet geheel worden uitgesloten dat de soort op het boerenerv broedt. De broedtijd van de Huismus was ten tijde van het veldbezoek afgelopen. Verspreid over de gebouwen werden enkele mogelijke nestlocaties aangetroffen, zoals enkele oude nesten in de regengoot van de noordoostelijke opslagschuur en enkele openingen onder de dakrand van de zuidelijke woonboerderij. Na de broedtijd groeperen Huismussen zich in de omgeving van de nestplaats en zijn dan minder gebonden aan de nestlocatie. Rondom het projectgebied waren overal geschikte boerenerven waar mussen zaten. In hoeverre de Huismussen reeds uit het projectgebied vertrokken waren kon niet worden vastgesteld.

Een vierde soort, die regelmatig op boerenerven aangetroffen wordt, is de Gierzwaluw. De gebouwen in het projectgebied werden niet geschikt geacht voor deze soort. Het type dakbedekking, de hoogte van het dak en de aanwezigheid van een vrije aanvliegroute waren factoren die het terrein minder geschikt maakten.

Het bosje aan de westzijde van het erf bestond uit verschillende soorten loofbomen. In de bomen werden geen nesten aangetroffen. Voor de jaarrond beschermde soorten Sperwer *Accipiter nisus* en Ransuil *Asio otus* werd het bosje niet geschikt geacht als verblijfplaats. Beide soorten broeden bij voorkeur in andere type bomen. Bovendien vormde het bosje geen gesloten geheel, waardoor het Sperwer en Ransuil te weinig dekking bood voor een nestplaats.

Figuur 7. Restant van een braakbal van een Kerkuil met muizenbotjes (nat van de regen).

Figuur 8. Braakbal van een Steenuil met dekschilden van een mestkever.

Tijdens het veldbezoek werden enkele Merels *Turdus merula*, een Vlaamse Gaai *Garrulus glandarius*, Zwarte Kraai *Corvus corone* en Houtduif *Columba palumbus* in de bomen waargenomen. Verder vlogen twee Witte Kwikstaarten *Motacilla alba* op van het erf en vlogen diverse Boerenzwaluwen *Hirundo rustica* boven de graslanden.

Deze soorten behoren tot algemeen voorkomende broedvogels en worden gedurende de broedtijd beschermd.

Zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen zoogdieren waargenomen. Waarschijnlijk komen algemeen voorkomende zoogdieren, zoals Egel *Erinaceus europaeus*, Veldmuis *Microtus arvalis* en Haas *Lepus europaeus*, wel in het projectgebied voor. Dit zijn soorten die vermeld staan in Tabel 1 uit de bijlage van

de Flora- en faunawet. Soorten in deze tabel zijn vrijgesteld van een ontheffingsplicht. Van de zwaardere beschermde zoogdieren (uit Tabel 2 en 3) is nog speciale aandacht geschonken aan vleermuizen.

De verblijfplaatsen, vaste vliegroutes en essentiële foeragegebieden van alle vleermuizen in Nederland zijn beschermd. Gedurende het jaar maken vleermuizen gebruik van meerdere verblijfplaatsen. Een gebouw of boom kan hierbij meerdere verblijfsfuncties vervullen. Sommige soorten rusten overdag in gebouwen (Limpens *et al.*, 1997). In de gebouwen zijn geen uitwerpselen of andere sporen gevonden die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. De staalplaten muren en golfplaten daken zijn niet erg geschikt voor vleermuizen om tussen te kruipen. Alle gebouwen in het projectgebied hadden enkelvoudige muren. Er waren geen spouwmuur aanwezig. De twee woonboerderijen hadden de grootste potentie voor een verblijfplaats. Er waren echter geen spleten of kieren te zien tussen het dak en de muren. Er werden geen geschikte holtes vastgesteld waar een vleermuis tussen kan kruipen.

De eikenlaan langs de oprit vormt een potentiële begeleidend landschapselement voor een vaste vliegroute. In de toekomstige situatie blijft de eikenlaan behouden. De oprit heeft een beeldbepalend karakter en is daarmee van waarde voor de toekomstige inrichting. Hetzelfde geldt voor de meeste bomen verspreid over het terrein. Slechts een enkele boom wordt gekapt (Figuur 9). De betreffende bomen vertoonden geen gaten waar een vleermuis in kan verblijven of waren te jong met een beperkte stamomtrek.

Vaatplanten

Het projectgebied is jarenlang intensief gebruikt. De paardenwei en het grasland aan de zuidkant zijn beweide door vee of als hooiland gebruikt. Langs de perceelgrenzen aan de zuid- en westzijde stonden enkele geknotte elzen *Alnus spec.* De graslanden blijven in de toekomstige situatie behouden. Er is planmatig geen bebouwing mogelijk. Nabij de bebouwing was een voormalige sier- en moestuin met enkele fruitbomen.

Het bosje aan de westzijde van het erf bestond uit de soorten loofbomen berk *Betulus spec.*, kastanje *Castanea spec.*, esdoorn *Acer spec.* en Witte Acacia/Robinia *Robinia pseudoacacia*. De overige bomen staan weergegeven in Figuur 9.

Op basis van het biotoop zijn geen beschermde planten in het projectgebied te verwachten.

Figuur 9. Beplantingsplan met een weergave van de bomen die blijven staan (Bron: Hager Huigens bv, 2014).

Overige soortgroepen

De sloten langs de perceelgrenzen zijn niet nader onderzocht op het voorkomen van beschermde vissen of andere soorten. Dit werd niet nodig geacht aangezien zij behouden blijven en niet getroffen worden door de werkzaamheden. Voor de andere soortgroepen wordt het onderzoeksgebied op basis van het veldbezoek en de literatuurgegevens niet geschikt geacht voor strikt beschermde soorten.

Conclusie en aanbevelingen

Figuur 10. Een gat boven de regengoot biedt toegang tot de ruimte onder het dak van de schuur.

Figuur 11. Nestmateriaal, uitwerpselen en braakballen verraden het nest dat tussen de staalplaten zit.

Voor een voormalig boeren erf aan de Ruitenbeekweg 47-49 te Lunteren, gemeente Ede, is een bestemmingsplanwijziging nodig om nieuwbouw mogelijk te maken. De huidige bebouwing wordt verwijderd om plaats te maken voor vier woningen met bijgebouwen. In het kader van deze planprocedure is een flora en fauna quickscan uitgevoerd. Hierbij is de aanwezigheid van twee jaarrond beschermde vogels vastgesteld. Van een derde vogelsoort kon dit niet worden uitgesloten.

In de grote schuur aan de noordzijde van het erf is de broedplaats van een Steenuil vastgesteld. Op basis van de uitwerpselen en braakballen kon worden bepaald dat het nest recent nog gebruikt is. Het nest en de vaste rust- en verblijfplaats van de Steenuil zijn jaarrond beschermd. De soort valt in categorie 1 van vogelnesten: *'nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats'* (Ministerie van LNV, 2009).

Op de hooizolder van de naastgelegen voormalige veestal bevond zich een verblijfplaats van een Kerkuil. Deze uil is opgenomen in categorie 3 van vogelnesten: *'nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.'* (Ministerie van LNV, 2009).

Hoewel er geen Huismussen zijn waargenomen kon niet met zekerheid worden uitgesloten dat de soort op het erf broedt. Het projectgebied biedt mogelijkheden voor enkele broedparen Huismussen. Van de Huismus zijn het nest en de functionele omgeving ook jaarrond beschermd. Om hier meer zekerheid over te krijgen is vervolgonderzoek nodig. Dit onderzoek kan worden uitgevoerd in de periode 10 maart tot en met 20 juni. Binnen deze periode dienen twee bezoeken plaats te vinden met een tussenliggende periode van tenminste tien dagen.

Aangezien de werkzaamheden de nesten van de Steenuil en Kerkuil zullen treffen dient hiervoor een ontheffing aangevraagd te worden. De toekomstige inrichting biedt mogelijkheden om de functionele omgeving van de nesten te behouden (Figuur 12). Het open landschap met graslanden, geknotte elzen, kleine bosschages en vee rondom het projectgebied blijven afdoende geschikt voor beide soorten. Ter vervanging van de huidige nestplaatsen moeten nieuwe nestplaatsen aangeboden worden. Verder kunnen maatregelen getroffen worden om het landschap nog aantrekkelijker te maken voor beide uilen. Hierbij kan gedacht worden aan het vergroten van de fruitboomgaard en het uitbreiden van het aantal geknotte elzen langs de sloten. Ter onderbouwing van de aanvraag van de ontheffing worden deze en overige maatregelen samengevat in een op te stellen Activiteitenplan.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient men te allen tijde rekening te houden met de in de Flora- en faunawet opgenomen Algemene Zorgplicht (Art. 2). De Zorgplicht houdt in dat schadelijke effecten aan planten en dieren door menselijk handelen tot een minimum beperkt worden. Deze wettelijke verplichting geldt voor alle flora en fauna in Nederland ongeacht de beschermde status. De soorten, die vermeld staan in Tabel 1 van de Flora- en faunawet, vallen onder een algemene vrijstelling. Alle broedende vogels en hun nesten zijn beschermd ex. art. 10 en 11 van de Flora- en faunawet. De werkzaamheden dienen dan ook buiten het broedseizoen plaats te vinden. Voor het kappen van bomen is mogelijk een kapvergunning verplicht. Informeer hierover bij de gemeente Ede naar meer informatie.

Figuur 12. Overzicht van de toekomstige situatie geprojecteerd op de huidige indeling (Bron: Architectenbureau DBL Lunteren bv, 2014).

Literatuur

Limpens, H., Mostert, K. & W. Bongers (red). 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2005. *Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet*. Staatscourant 2 februari 2005, nr. 23, p. 16.

Ministerie van Landbouw, Natuurbehoud en Visserij. 2009. *Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen*. 26 augustus 2009. Brief Dienst Regelingen, Den Haag.

SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000 – Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Flora en fauna quickscan Ruitenbeekweg te Lunteren

Status uitgave Definitief
Rapport nr. 2014-N21
Auteur Sander D. Elzerman
Datum uitgave 4 september 2014

Foto's Sander D. Elzerman
Kaartmateriaal GoogleEarth

Projectnr. 2014035
Opdrachtgever AVO Lunteren bv
Contactpersoon Dhr. P. Achterstraat

© Elzerman Ecologisch Advies
Koninginneweg 235
2982 AM Ridderkerk

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.
Elzerman Ecologisch Advies kan door de opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.